

Tidtabell för fågelflyttning genom Blekinge VI

Thomas Nilsson

Med fyraårsintervall har artiklar rörande fåglars flyttning genom Blekinge publicerats i Fåglar i Blekinge (senast Nilsson 2007). Nu är tiden åter mogen att göra en revision av fenologisk data för arternas uppträdande i landskapet.

Inledning

Vid tidigare sammanställningar har det oftast räckt att gå igenom de senaste årsrapporterna i *Fåglar i Blekinge*, mycket sällan har det funnits några äldre fynd inkomna att ta hänsyn till och komplettera med. Situationen denna gång har varit något annorlunda, då allt fler skådare har börjat lägga in sina gamla obsböcker i *Svalan*. Således har *Svalan* gått igenom art för art för att försöka finna äldre noteringar som platsar i rekordtabellen. Ett antal äldre fynd har nu kommit med, främst från den långa tiden av verksamhet på Torhamns udde och Utklippan. Några äldre fynd har för tillfället lämnats därhän, i hopp om att eventuella kompletterande uppgifter kan inkomma till Rrk. Kravet på dokumentation av fenologiska rekord har skärpts. Från och med 2007 kräver Rrk Blekinge blanketterrapportering, oavsett art, av rekordnoteringar.

För 46 arter har sammanlagt 54 rekordförbättringar gjorts. Av dessa är 16 kompletteringar från tiden före 2007, dvs tidpunkten för den förra sammanställningen, samt är 38 gjorda efter 2007.

Tabell 1. Fördelning av 54 rekordförbättringar.

Kategori	Antal arter med förbättring	Avsevärda putsningar (antal dagar)
Tidigaste vårfynd	19	sandlöpare 12, roskarl 11, svarthakad buskskvätta 11
Senaste vårfynd	2	
Tidigaste höstfynd	14	kungsfågelsångare 10
Senaste höstfynd	19	mosnäppa 17, svarthakad buskskvätta (östlig) 13

I tabell 2 listas huvudsakligen genuina flyttfåglar, d v s arter som knappast aldrig påträffas i landskapet under vintern. I denna tabell återfinns även några arter som tillbringar vintern hos oss för att sedan flytta norrut när våren kommer, exempelvis salskrake, fjällvråk och sidensvans. För en lång rad arter återfinns fotnoter i form av enstaka vinter- och sommarfynd, näst tidigaste respektive näst senaste fynd vid extrema datum (mer än ca två veckor), tangerade rekord etc.

Äldre fynd raderas naturligt nog ut efter hand och följande stigande fördelning av rekorddata per decennium föreligger för närvarande: 1950-talet: 2, -60-talet: 18, -70-talet: 22, -80-talet: 54, -90-talet: 62 respektive 2000-talet: 108.

I tidigare utgåvor av denna artikel har även en tabell funnits med över arter som till störst del flyttar, men även uppträder mer eller mindre regelbundet i Blekinge under vintern. Denna har nu utgått. En mer omfattande genomgång kommer att göras över samtliga arters uppträdande i Blekinge vintertid och en artikel kommer att publiceras i ett kommande nummer av *Fåglar i Blekinge*.

Rekordtidig mindre strandpipare i Elleholm 27 mars 2011. Foto: Thomas Nilsson.

Tabell 2. Rekordnoteringar för flyttfåglar. T.u. = Torhamns udde. Utrymmet är knappt, därför ibland lite märkliga stavningar.

Art	Tidigaste vårfynd	Senaste vårfynd	Tidigaste höstfynd	Senaste höstfynd
sädgås ¹		7.6 -86 Sölvedal	30.8 -81 Sölvesborg	
spetsbergsgås ²		25.5 -05 Fäholmen	29.9 -86 Utlängan	
fjällgås ³	7.3 -82 Vesan	14.5 -00 K-nabben	25.9 -99 T.u.	3.11 -01 Utlängan
prutgås ⁴	29.2 -08 K-nabben			23.12 -08 Utlängan
årta	5.3 -78 T.u.			24.10 -96 Utklippan
salskrake ⁵		8.6 -10 Utlängan	4.9 -93 Utklippan	
vaktel ⁶	9.5 -03 T.u.			1.11 -02 Risanäs
vit stork ⁷	28.2 -97 Kallinge			7.11 -83 Vesan
bivräk	21.4 -64 Gökalv			29.10 -66 T.u.
brun glada	6.3 -76 Trantorp			15.10 -11 Munkahus
brun kärrhök ⁸	13.3 -90 Olsäng			17.11 -85 K-opel
ängshök ⁹	18.4 -04 Högadal			16.10 -03 Munkahus
fjällvråk ¹⁰		25.5 -87 Utlängan	5.8 -88 Karlshamn	
kungsörn		15.5 -88 Möcklö	28.8 -93 Vesan	
fiskgjuse	5.3 -95 Siesjö			12.11 -11 Angelskog
aftonfalk	18.4 -64 Olsäng			31.10 -77 Gö

Art	Tidigaste vårfynd	Senaste vårfynd	Tidigaste höstfynd	Senaste höstfynd
stenfalk ¹¹		26.5 -95 Utlängan	6.8 -94 T.u.	
lärkfalk	20.4 -94 Halen			18.10 -02 Utklippan
småfl sumphöna ¹²	19.4 -99 Föllsjön			12.10 -68 Utklippan
kornknarr ¹³	3.5 -88 Boråkra			28.9 -05 Utklippan
trana ¹⁴	19.2 -00 Norje			19.12 -06 Allsjön
skärfläcka	12.3 -07 Tredenbor			29.9 -83 T.u.
mi strandpipare	27.3 -11 Elleholm			21.9 -72 T.u.
st strandpipare ¹⁵	17.2 -98 T.u.			14.11 -92 T.u.
fjällpipare	9.5 -10 Ramdala	22.5 -96 Ådala	14.8 -02 Utklippan	5.10 -74 T.u.
ljungpipare ¹⁶	3.2 -02 Ådala			30.12 -00 Utlängan
kustpipare ¹⁷	30.3 -80 Norje			3.12 -05 T.u.
kustsnäppa ¹⁸	15.3 -94 Sibbaboda	24.6 -03 Utlängan	2.7 -78 K-nabben	23.11 -04 Utlängan
sandlöpare	17.4 -87 T.u.	6.6 -92 T.u.	6.7 -08 Utlängan	7.11 -98 T.u.
småsnäppa ¹⁹	15.4 -95 T.u.	23.6 -99 Utlängan	4.7 -05 T.u.	22.10 -04 T.u.
mosnäppa ²⁰	2.5 -09 Fäholmen	8.6 -73 Utklippan	3.7 -08 Torstävavik	8.10 -10 T.u.
spovsnäppa ²¹	20.4 -88 Korsanäs	13.6 -80 K-nabben	30.6 -09 T.u.	18.10 -02 K-nabben
skärsnäppa ²²		4.6 -74 Utklippan	10.8 -99 T.u.	
myrsnäppa ²³	16.5 -05 Utlängan	18.6 -00 Utlängan	3.7 -11 Utlängan	17.10 -82 Fäholmen
brushane ²⁴	28.3 -82 K-nabben			19.11 -88 Vesan
dubbelbeckasin	20.4 -64 K-opel	3.6 -89 Utlängan	22.7 -87 T.u.	1.11 -58 Torstäva
rödspov	26.3 -92 Lindö			8.10 -05 T.u.
myrspov	6.3 -93 T.u.			19.11 -06 T.u.
småspov ²⁵	8.4 -05 Utlängan			16.10-09 K-nabben
storspov ²⁶	18.2 -88 T.u.			25.11 -00 Fäholmen
svartsnäppa ²⁷	3.4 -66 T.u.			27.10 -07 T.u.
gluttsnäppa	3.4 -11 Gö hamn			9.11 -06 Utlängan
skogsnäppa ²⁸	14.3 -93 Nogersund			20.10 -97 Lindö
grönbena ²⁹	10.4 -11 Vambåsa			3.11 -83 T.u.
drillsnäppa ³⁰	15.3 -93 Nogersund			17.11 -69 Järnavik
roskarl ³¹	3.4 -99 T.u.			23.11 -08 Utlängan
smaln simsnäppa ³²	13.5 -85 Utlängan	16.6 -73 Stolp	3.7 -95 Utlängan	5.10 -99 T.u.
bredstjärtad labb ³³	26.4 -09 Utlängan	3.6 -95 Hanö	21.8 -95 T.u.	26.11 -96 Utlängan
kustlabb ³⁴	20.3 -96 Lindö			1.12 -73 Ungskär
fjälllabb			4.7 -67 T.u.	16.10 -99 Utklippan
vittrut		31.5 -89 Utklippan	6.9 -88 K-nabben	
skröntärna	29.3 -08 Uttorp			30.9 -84 K-nabben
kentsk tärna ³⁵	12.3 -66 Gökalv			11.11 -89 K-nabben
fisktärna	1.4 -10 Lindö udde			5.11 -96 Utlängan
silvertärna	4.4 -94 Uttorp			14.11 -03 T.u.
småtärna	6.4 -98 Lindö			22.9 -79 K-nabben
svarttärna ³⁶	27.4 -09 Utklippan			10.10 -88 Utlängan
alkekung		3.6 -97 Kölön	13.10 -84 Hanö	
turturduva	27.4 -83 Utlängan			22.10 -69 Konungsh
gök	23.4 -95 Åkeholm			16.10 -66 Hallarum
nattskärna ³⁷	26.4 -86 Utklippan			20.10 -03 Lindö
tornseglare ³⁸	29.4 -10 Vambåsa			2.11 -86 Lindö
härfågel ³⁹	22.3 -97 Vambåsa			28.11 -76 Karlskrona
göktyta	6.4 -80 Siesjö			24.10 -77 Baggemåla
berglärka		9.5 -91 Utlängan	21.9 -77 K-nabben	
backsvala ⁴⁰	11.4 -09 Sölve			23.10 -96 Utlängan
ladusvala	1.4 -10 Utlängan			14.11 -69 Karlskrona
hussvala	11.4 -77 Hällevik			12.11 -57 Norje

Art	Tidigaste vårfynd	Senaste vårfynd	Tidigaste höstfynd	Senaste höstfynd
större piplärka ⁴¹			31.8 -09 Utlängan	22.11 -02 Utlängan
fältpiplärka ⁴²	27.4 -07 Hanö			10.10 -93 Utlängan
trädpiplärka ⁴³	31.3 -98 Munkahus			4.11 -83 Hanö
rödstr piplärka ⁴⁴	13.4 -89 Olsäng	3.6 -80 Utklippan	15.8 -89 T.u.	20.11 -03 Utlängan
vattenpiplärka		14.4 -97 K-nabben	21.10 -10 Utlängan	
gulärka ⁴⁵	17.4 -11 Elleholm			13.11 -60 T.u.
sidensvans		27.5 -87 Stensnäs	30.9 -89 Utklippan	
näktergal ⁴⁶	26.4 -10 Jockarp			12.10 -02 Utklippan
blåhake ⁴⁷	20.4 -04 T.u.	10.6 -09 Utklippan	8.8 -94 Lindö	16.11 -03 Karlshamn
rödstjärt	9.4 -11 Pengaberg			16.11 -86 Åby
buskskvätta	13.4 -79 K-nabben			3.11 -74 Torstäva
sv buskskvätta ⁴⁸	5.3 -08 Hasslö			30.10 -11 T.u.
stenskvätta	15.3 -80 Vämö			13.11 -81 Utklippan
ringtrast ⁴⁹	27.3 -75 Åkeholm	3.6 -90 Utlängan	16.9 -07 Ronneby	17.11 -06 Utlängan
gräshoppsångare	28.4 -10 Utklippan			12.10 -82 Utklippan
flodsångare	13.5 -90 Utlängan			14.10 -02 Utklippan
sävsångare ⁵⁰	28.4 -11 Sillnäs udd			10.10 -10 Utklippan
kärrsångare	7.5 -05 Hanö			5.10 -85 Utklippan
rörsångare ⁵¹	23.4 -00 Ölgersjö			23.11 -67 Oskarsvärn
trastsångare	6.5 -90 K-nabben			13.9 -90 Oskarsvärn
härmsångare	4.5 -03 Mörrum			13.9 -10 Utklippan
höksångare	5.5 -89 Utlängan			22.11 -11 Utlängan
ärtsångare	11.4 -09 K-nabben			27.10 -11 Utklippan
törnsångare ⁵²	24.4 -99 T.u.			17.10 -95 Utklippan
trädgårdssångare	27.4 -93 Sölvesborg			3.11 -69 Karlskrona
lundsångare ⁵³	9.5 -04 Utklippan			30.9 -05 Utklippan
kungsfågelsångare ⁵⁴			20.9 -08 Tärnö	5.11 -00 T.u.
taigasångare ⁵⁵			9.9 -94 Utklippan	2.11 -04 Hanö
grönsångare	16.4 -09 Lindö udd			2.10 -82 T.u.
lövsångare	3.4 -96 K-nabben			18.11 -74 Hästö
brk kungsfågel	11.3 -07 K-nabben	6.6 -07 Utlängan	23.9 -82 Utklippan	3.12 -03 Utlängan
grå flugsnappare	26.4 -09 Utklippan			25.10 -70 K-opel
mi flugsnappare ⁵⁶	28.4 -81 Olofström			28.10 -09 T.u.
halsb flugsnappare	22.4 -03 T.u.			3.9 -94 Utklippan
sv v flugsnappare ⁵⁷	10.4 -04 Utlängan			18.11 -02 Utlängan
pungmes ⁵⁸	3.4 -99 Siesjö			30.9 -11 Utklippan
sommargylling	10.5 -11 Ronneby			1.9 -89 Aspö
törnskata	28.4 -06 Sbg-viken			15.11 -67 Nätraby
varfågel ⁵⁹		31.5 -96 Hanö	20.8 -95 Pengaberg	
bergfink ⁶⁰		18.6 -88 Utklippan	6.8 -07 Hanö	
gulhämpling ⁶¹	22.3 -02 Gökalv			28.11 -81 K-nabben
vinterhämpling ⁶²		18.5 -03 Utklippan	15.9 -06 Hanö	
snösiska		8.4 -96 Utklippan	7.10 -97 Utklippan	
bändelkorsnäbb ⁶³		4.6 -83 Boafall	29.7 -11 Listersjöa	
rosenfink	25.4 -04 T.u.			3.11 -00 Utlängan
snösparv		2.5 -04 T.u.	9.9 -83 T.u.	
ortolansparv	18.4 -92 Olsäng			19.10 -69 T.u.
videsparv	1.4 -87 Tromtö	10.6 -77 Utklippan	10.9 -09 Utklippan	25.10 -96 Utlängan
dvärgsparv ⁶⁴	2.5 -93 Utlängan	18.5 -76 Utklippan	6.9 -59 T.u.	18.11 -61 T.u.

Fotnoter

- 1) Sommarfynd: Översomrande ex har funnits vid Fäholmen 2000 resp Utlängan 2003, samt sågs 1 ex på Torhamns udde 23.6 1999.
- 2) Ett sommarfynd: 1 ex Elleholm 6.6 2010.
- 3) Ett vinterfynd: 1 ex Sölvedal 5.12 2002.
- 4) Ett jan-fynd: 1 ex Ramdala 4-6.1 2001; ett feb-fynd: 1 ex Kråkenabben 5.2 2003.
- 5) Två sommarfynd: 1 hona Bredasund 1.6-4.7 2003 och 1 hona Vambåsa våtmark 19-23.7 -06.
- 6) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 25.11-1.12 1993.
- 7) Även 7.11 1980 Kylinge. Ett vinterfynd: 1 ex Sölvesborg 23.1 2006 och troligen samma ex vid Mörrum 25-26.2 resp Asarum 27.2.
- 8) Ett vinterfynd: 1 ex Utlängan 20.12 2004.
- 9) Även Möcklösund 18.4 2004.
- 10) Fyra sommarfynd (juni 3, juli 1) är kända efter 1970.
- 11) Efter 1970 sju sommarfynd (juni 3, juli 4).
- 12) Ett vinterfynd: 1 ex Svanhalla 3.12 2008.
- 13) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 8.12 1958.
- 14) Även 19.12 -98 Möcklö. En övervintring: 1 ex Vambåsa våtmark 8.12 2007-22.2 2008.
- 15) Två vinterfynd: 4 ex Torhamns udde 14.1 1993 samt 1 ex Utlängan 18.12 2005.
- 16) Två januarifynd: 1 ex Torhamns udde 16.12 2000-6.1 2001 samt 1 ex Utlängan 19.12 2003-4.1 2003.
- 17) Två vinterfynd: 2 ex Torhamns udde 1.12 1997-19.1 1998 och 1 ex Sternö 26.12 2006.
- 18) Även 24.6 1990 Torhamns udde.
- 19) Näst tidigaste vårfynd: 8.5 2007 Utlängan.
- 20) Ytterligare fyra noteringar 2.5. Ytterligare tre noteringar 3.7. Näst senaste höstfynd: 1 ex Kråkenabben 21.9 1978.
- 21) Näst tidigare vårfynd: 12.5 1983 Torhamns udde.
- 22) Näst tidigare höstfynd: 2.9 1978 Utklippan.
- 23) Näst senaste höstfynd: 2.10 1983 Torhamns udde.
- 24) Näst senaste höstfynd: 5.11 1965 Torhamns udde.
- 25) Även 8.4 1995 Tredenberg.
- 26) En övervintring: Tredenberg 2000/01, samt ytterligare fem vinterfynd.
- 27) Även 27.10 1996 Tredenberg och 27.10 2001 Torhamns udde.
- 28) Även 14.3 1993 Elleholm. Näst senaste höstfynd: 20.9 1975 Utklippan.
- 29) Näst senaste höstfynd: 21.10 2010 Utlängan.
- 30) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 3.1 1995.
- 31) Fyra fynd i dec-jan.
- 32) Ett sent fynd av obestämd simsnäppa: Torhamns udde 6.11 1976.
- 33) Två vinterfynd: 1 ex str S Olsäng resp Utlängan 28.12 1999 samt 1 ex str O Lindö udde 1.12 2011. Av obest labb två vinterfynd (dec 1, jan 1).
- 34) Ytterligare ett sent fynd: Utlängan 26.11 1996. Mer regelbunden till ultimo okt.
- 35) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 2.1 1983.
- 36) Även 27.4 2003 Uttorp
- 37) Även 20.10 1985 Kråkenabben
- 38) Två vinterfynd: 1 ex död (sedan 2-3 veckor) Karlskrona 19.1 1973 samt 1 ex nydöd Belganet 24.12 1996.
- 39) Två vinterfynd: 1 ex övervintrade Torhamns udde 9.11 1991-7.4 1992 samt 1 ex Torhamns udde 1-10.12 1963.
- 40) Även 23.10 1988 Elleholm
- 41) En övervintring: 1 ex Utlängan 3.12 1999-6.5 2000. Ett sommarfynd: 1 ex Utlängan 23-24.7 2001.
- 42) Även 27.4 1988 Hasslö.
- 43) Även 31.3 1990 Karlshamn
- 44) Näst tidigaste vårfynd: 1. 5 1993 Fäören samt 1.5 2007 Munkahusviken. Näst senaste höstfynd: 1.11 2006 Torhamns udde.
- 45) Även 17.4 1985 Utlängan. Ett vinterfynd: 1 ex Utlängan 6-12.1 1992.
- 46) Även 26.4 1989 Siesjö
- 47) Även 20.4 1990 Lindö. Även 10.6 1986 Utklippan. Även 16.11 1969 Kristianopel. Näst senaste höstfynd: 22.10 2003 Utlängan. Påträffad två ggr i juli.
- 48) Fynden gäller tills vidare båda rasgrupperna.
- 49) Tre vinterfynd: dec 1, jan 2. 1 ex av rasen *T. t. alpestris* ringmärktes på Utklippan 2-4.6 1998.

- 50) Även 28.4 1998 Fäholmen. Även 10.10 1980 Utklippan.
- 51) Även 23.4 1996 Siesjö. Näst senaste höstfynd: 2.11 1998 Utlängan.
- 52) Ett vinterfynd: 1 ex Utlängan 28.11-4.12 2007.
- 53) 1 ex av rasen *Ph. T. plumbeitarsus* ringmärktes på Utklippan 6.10 1999.
- 54) Fyra vårfynd: Samtliga på Utklippan och i intervallet 26.4-17.5.
- 55) Ett vårfynd: 1 ex Utlängan 4.5 1998.
- 56) Även 28.4 1980 Hästö.
- 57) Näst senaste höstfynd: 23.10 1966 Lindö udde.
- 58) Även 30.9 2001 Fäholmen.
- 59) Två sommarfynd: 1 ex Torhamns udde 1.7 1973 samt 1 ex Vedeby 3.8 1983.
- 60) Sommarfynd: 1 häckning (Alljungen 1987) samt 1 ex Torhamns udde 23.7 1980.
- 61) Vinterfynd: Ett (och samma?) ex övervintrade i Karlskrona -78/79, -79/80 och -80/81.
- 62) Även 15.9 1988 Kråkenabben och 15.9 2006 Kråkenabben,
- 63) Även 29.7 2008 Karlshamn.
- 64) Två vinterfynd: 1 ex Utlängan 3.12 2003 samt 1 ex Hasslö 12.2-12.3 2008.

*Törnskata – en typisk sommarfågel i Blekinge med extremdatum 28 april respektive 15 november.
Foto: Christer Henriksson.*

Litteratur

Nilsson, T. 2007. Tidtabell för fågelflyttning genom Blekinge V. *Fåglar i Blekinge* 43: 113-118.

Thomas Nilsson, Stenhagsvägen 14, 374 33 Karlshamn